

összeget kurzusokra, s újabb versenyekre fordíthatják a fiatalok.

Az Artisjus pénzjutalmát az elődöntő kortárs magyar művének, Szunyogh Balázs Tanulmány harsonára című kompozíciójának legjobb előadásáért egy amerikai művész, *Nathan M. Zgonc* vehette át, a Fővárosi Önkormányzat pénzjutalmát pedig Hidas Frigyes Movement című darabjának kiemelkedő tolmácsolásáért Alexander Gorbunov kapta. A díjazottak emellett számos koncertmeghívásban is részesülnek.

A nemzetközi zsűri munkájában Hőna Gusztáv vezetésével olyan elismert szakemberek vettek részt, mint *Michael Bequet*, *Rudi Josel*, *John Marcellus*, *Olaf Ott*, *Anatolij Szkobeljev*, *Farkas István Péter* és *Fejér András*, s igazán harmonikusan, vita nélkül tudtak együttműködni. A bírálóbizottság ugyanis 1-től 25-ig terjedő pontszámokkal értékelte a teljesítményeket, s a legmagasabb és a legalacsonyabb érték automatikusan kiesett. A szerzett pontokat a versenyzők nem vitték tovább, így minden újabb fordulót tiszta lappal kezdtek. Bár a zsűriben ülők is szubjektíven, saját felfogásuk szerint osz-

tályozták az előadásokat, a legfőbb szempontok közé a kottahűség, a megfelelő ritmus, a hang minősége és a stílusismeret tartozott. A rendszer segített az igazságos döntések meghozatalában, a bírálóbizottságnak ugyanis abból a szempontból valóban nem volt könnyű dolga, hogy rengeteg tehetséges fiatal érkezett a világ minden tájáról.

Azt ugyanis, hogy mekkora volt az érdeklődés a harsonaverseny iránt, talán jelzi, hogy 19 országból hatvanan jelentkeztek. S bár végül csak 37-en léptek pódiumra, ez is igazán impozáns eredmény. A legnagyobb létszámmal magyarok neveztek, közülük került ki a legfiatalabb, 17 esztendőes versenyző is, de sokan érkeztek olyan nagy harsonakultúrával rendelkező országokból is, mint Oroszország vagy Franciaország. Emellett akadt jelentkező Máltáról, Spanyolországból és Japánból is.

Hőna Gusztáv a versenyről igazán csak felsőfokokban tud beszélni, hiszen magas színvonalú volt, tehetséges fiataloknak nyújtott bemutatkozási lehetőséget, ráadásul szervezetsége mind a résztvevőket, mind a közönséget lenyűgözte. Amiatt csa-

lódott csak egy kicsit, hogy bár számos cikk, interjú, tudósítás látott napvilágot, a Magyar Rádió összefoglalókat adott, közvetítette a nyitókoncertet, a döntőt és a gálaestet, s a harsona tíz napra a hazai zeneélet középpontjába került, mégis az egyes fordulók alatt elég kevesen üldögéltek a nézőtéren. A harsonaművész úgy véli, sajnos még ma sem kezelik ezt az instrumentumot megfelelő helyén, szólóhangszerként, s még mindig nem tudják, mi mindent lehet a harsonán eljátszani. Pedig ezért ő is rengeteget tett, hiszen nemrég jelent meg *Ajánlások* című lemeze, amelyen kortárs szerzők harsonára komponált művei kaptak helyet. Változtatni kellene ezen valahogy, s Hőna szerint ehhez remek első lépést jelentett a verseny. Az idősebb kollégái szerint az ötvenes-hatvanas években rendeztek már Budapesten harsonás megmérettetést, s a zeneakadémiai tanszékvezető bízik abban, hogy a következő versenyre nem kell negyven esztendő várnia, még az ő életében sor kerül egy következő nemzetközi seregszemlére. S ezen majd a magyarok is szerencsésebben versenyeznek... R. Zs.

Kamarazenekar a szimfonikus zenekarban

2005. február 10-én, a Filharmónia Kelet-Magyarország Kht. Választható Kamarabérletek („D”) sorozatában debütált a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagjaiból alakult Szegedi Kamarazenekar, melynek hangversenymestere Kosztándi István, a szimfonikusok koncertmestere.

Gyüdi Sándort kérdeztük a bemutatkozó együttesről.

– A Szegedi Kamarazenekar megalakulása bizonyos értelemben valóban új kezdeményezés, de mi sokkal inkább egy régebbi hagyomány felújításának tekintjük. A Szegedi Szimfonikus Zenekaron belül, az intézmény erőteljes támogatásával és elsődlegesen a nagyzenekar tagjaiból újjáalakul az az együttes, mely Szegedi Kamarazenekar néven a hetvenes-nyolcvanas években meg-lehetősen nagy aktivitást fejtett ki a város komolyzenei életében. A kilencvenes években Szegeden három, nagyon jelentős kamarazenekar nőtt fel: a ma is működő, Weninger Richárd által alapított és vezetett Weiner Kamarazenekar, az időközben, Pál Tamás karnagy távozása miatt meg-szűnt Salieri Kamarazenekar, és a Meszlényi László-vezette Musica Parlante, mely elsősorban

régizenei előadásmódja által jelentett különleges szint Szeged komolyzenei palettáján. A Musica Parlante – mint ismeretes – nemrégiben átalakult: Vonós Kamarazenekarként kissé más repertoárral, zenekarunk koncertmesterének, Kosztándi Istvánnak művészeti vezetésével működik, tagjai a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Kar Vonós Tanszakának hallgatói. A mai szegedi komolyzenei kínálatban – elsősorban a legaktívabb együttes, a Salieri Kamarazenekar kiesésével – nincs meg az a bőség, amit kilencvenes években a szegedi közönség megszokott. A kamarazene iránti igény kielégítése érdekében igyekszünk a korábbi aktivitásunkat felleveníteni, a másik két kamarazenekar mellett, velük együtt színesíteni, gazdagítani a város zenei életét.

– *Kik az együttes tagjai?*

– Az együttes tagjai túlnyomórészt a Szegedi Szimfonikus Zenekar muzikusai, de egy-két „külsős” is van köztük. Az együttes célja, hogy az a repertoár is megszólaljon Szegeden az intézmény adta lehetőségeket kihasználva és egy hivatásos együtteshez méltó színvonalon, amely nem nagy szimfonikus zenekar összeállítására, méretére, előadói stílusára született. Az említett Weiner, Salieri és Musica Parlante kamarazenekarhoz képest a mi együttesünk olyan vonatkozásban lesz más, hogy nem karmester, hanem a hangversenymester által irányított zenekar lesz, akárcsak a Liszt Ferenc Kamarazenekar, vagy amilyen az I Musici di Roma, illetve a Tátrai Vilmos -vezette Magyar Kamarazenekar volt egykor. Ez

nem jelenti azt, hogy alkalmanként, ha a műsorban szereplő mű megkívánja, ne dirigálná karmester az együttest. Tavasszal például Händel Messiás című művét a barokk előadói gyakorlatot szem előtt tartva

kamarazenekarunkkal adjuk elő, és azt a koncertet én vezénylem – de ez egyáltalán nem lesz jellemző. A kamarazenekarunkban való részvétel művészeink számára egyébként nem kötelező; ellenkezőleg, az

együttesbe meghívást kapni külön rangot jelent. Kétségtelenül egyfajta válogatottról van szó tehát, melynek tagjai olyan muzsikuskok, akik igényes munkára megfelelő képességekkel és energiával rendelkeznek.

Kamarazenekarok vonzásában

– interjú Kosztánci István hegedűművésszel

2004 őszétől megszaporodott feladata a kamarazene terén: művészeti vezetője a SZTE Zeneművészeti Főiskola Vonós Tanszaka Kamarazenekarának és hangversenymestere a Szegedi Szimfonikus Zenekarnál újjáalakult Szegedi Kamarazenekarnak.

– *Nem sok ez egyszerre?*

– A minőségi munkából soha semmi nem lehet sok. Az egyetemi együttest kitűnő kollégám, a Vonós Tanszak vezetője, a Liszt-díjas Szecsődi Ferenc állította össze, míg az újjáalakult Szegedi Kamarazenekar jelenlegi tagjait én magam választottam ki Gyüdi Sándor igazgató-karnaggyal egyeztetve. Nem volt könnyű dolgunk, hiszen egyrészt sok a tehetséges fiatal a vonós tanszakon, másrészt pedig a profi zenészek – szimfonikus zenekari kollégáim – közül szintén nagyon nehéz volt kiemelni azt a néhányat, aki jelenleg részt vesz a munkában. Mindkét együttes olyan magas szintű szakmai és művészeti munkát jelent, ami minden muzsikusk álma lehet. Nagy-szerű érzés úgy dolgozni, hogy az ember folyamatosan tapasztalja az együttes minden tagja részéről a minőségi munka iránti elkötelezettséget és rajongást. A mi szakmánkban lelkesedés és szakmai elhivatottság nélkül nem lehet megmaradni.

– *Hogyan férhet meg két azonos hangszer-összeállítás együttes a városban?*

– Nagyszerűen. Mindez csak jó szervezés kérdése. Mindkét együttesnek megvan a lét-

jogosultsága, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy az egyetemi Vonós Kamarazenekar eddigi koncertjein és a Szegedi Kamarazenekar februári bemutatkozó koncertjén telt ház előtt játszhattunk. Évek óta figyeljük és tapasztaljuk, hogy a szegedi zeneszerető közönség mennyire igényli a kamarazenei programokat. Aki kedveli ezt a műfajt, bizonyára örül, hogy nagyobb a választék ezen a téren. Valójában fel se tenném ezt a kérdést, hiszen sértő a szegedi közönség számára, mely folyamatosan bizonyítja hűségét a komolyzene iránt akkor is, amikor világszerte váltságban van a műfaj. Számos kiváló szólísta és nagyszerűen megkomponált zenemű várja, hogy műsorra tűzzék. A két együttes kiválóan alkalmas arra, hogy a szimfonikus, ún. „nagyzenekari” repertoár mellett, más összetételű, kisebb lélegzetű műveket megszólaltasson. Ezekből pedig nagyon sok van a zeneirodalomban. Mivel a két együttes között van találkozási pont – személynem – a repertoárt és a fellépési időpontokat egyeztetni tudjuk úgy, hogy mindkét együttes számára elegendő lehetőség legyen a fellépésre, koncertezésre. Mi több, mellettünk még a Weiner Kamarazenekar is van létjogosultsága. Pályázatok útján egyik-másik hangversenyt tájoltatni is szeretnénk, hiszen a régióban a szegedi kamarazenekarokon kívül nincs hasonló minőségű együttes.

– *Említette saját személyét, mint érintkezési pontot a két együttes között. Nem lesz zavaró, hogy mindkét zenekarban Önt látja-hallja a közönség?*

– Az egyetemi Vonós Kamarazenekarban rendkívül tehetséges diákok muzsikálnak, a Szegedi Kamarazenekarban pedig kitűnő kollégáim vesznek részt a munkában. Mellettük én csak egy alkatrésze vagyok a gépezetnek. A közönséget bizonyára nem zavarja, hogy ugyanaz a muzsikusk ül az első pultnál, ha olyan produkció részese lehet, mely leköti minden figyelmét.

– *Úgy tűnik, nagyon kedveli a két együttesrel való munkát...*

– Tizenhat évig tanultam, sokszor keményen nélkülözve azért, hogy muzsikusk lehessenek. Hatévesen véget ért a gyerekkorom: 350 km-re kerültem az otthonomtól és a családomtól, kollégiumba, egyedül egy nagyvárosba, ahol nem volt más, csak a gyakorlás nap-mint nap. Amikor évfolyamelsőként végezve elvihettem az egyetlen zenekari állást és megkezdtem munkámat a nagyvárosi zenekar első hegedűjének utolsó pultjánál, arra gondoltam: istenem, megérte? Most két olyan együttesrel dolgozhatom, melyek csodálatos teljesítményre képesek. Mérheterlenül élvezetes ez a fajta szakmai munka. Nagy megtiszteltetés is számomra, hogy engem kértek fel erre a feladatra mindkét együttesnél. Hálás vagyok a Zeneművészeti Főiskola igazgatójának, Kerek Ferencnek, hogy teret és lehetőséget biztosít ezeknek a kiváló képességű diákoknak arra, hogy közös munkánk révén már a tanulás szakaszában esetleg úgy érezhessék: érdemes ezt a pályát választani. És hálás vagyok a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgató-karnagyának, Gyüdi Sándornak, amiért sikerült kiváló kollégáim számára újabb teret biztosítani a bizonyításra. Ráadásul mindez a szegedi zeneszerető közönség érdekeit szolgálja. Mi lehet ennél fontosabb? (K. M.)

